

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๗

(สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๕๕ (สมัยสามัญ) พ.ศ. ๒๕๖๕

สารบัญ

๒๑
ครั้งที่ ๒๗/๒๔๗๕

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒๕/๒๔๗๕	๒๕๓
มติของคณะกรรมการราษฎร ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕	๒๕๓-๒๖๖
มติของคณะกรรมการราษฎร ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติสำนักงานจัดหางานประจำท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๔๗๕	๒๖๖-๒๗๐
ตั้งอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพิ่มเติม	๒๗๐
ประธานคณะกรรมการราษฎร เสนอขอ อนุมัติให้คณะกรรมการราษฎรออกประกาศกฎหมายในแผนกที่อยู่ ในฝ่ายตุลาการ โดยไม่ต้องผ่านสภา ฯ	๒๗๐-๒๗๓
คำแถลง การคณะกรรมการราษฎร เกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้มเลิกเอกสาร และหนังสือพิมพ์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕	๒๗๓-๒๗๔
กระทรวงตามของพระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ เรื่องระเบียบการส่งสินค้าไปประเทศจีน	๒๗๕-๒๗๗

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๗/๒๔๗๕

วันศุกร์ที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๕

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เปิดประชุมเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๖๕ นาย

ประธานสภาฯ กล่าวดำ รายงานประชุมครั้งที่ ๒๕ ได้ทำเสร็จ และวางให้อ่านตามระเบียบแล้ว ถ้าไม่มีคัดค้านอย่างไร ขอให้ที่ประชุมลงมติรับรองรายงานฉบับนั้น ไม่มีใครคัดค้านประธานสภาฯ กล่าวต่อไปว่า อนึ่งปัญหาที่คณะกรรมการราษฎรได้ตกลงกันเสนอญัตติให้ที่ประชุมนี้ปรึกษาพิจารณาคือ (๑) ร่างพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕ (๒) ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานจัดหางานประจำท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๔๗๕ ส่วนญัตติว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อที่ดิน และอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นเพื่อขยายถนนของกรมจักรวรรดินั้น ได้ขอให้งดไว้ก่อน ฉะนั้นจะได้ปรึกษาต่อไปตามระเบียบวาระ คือ ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก่อน

หัตถลงประดิษฐ์มูธรรม แถลงแทนประธานคณะกรรมการราษฎรว่า ความในพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา

มีสิ่งที่เป็นของใหม่ซึ่งเพิ่มขึ้นในกฎหมายเรา คือเราให้กำหนดโทษสำหรับบุคคลที่เรียกเอาดอกเบี้ยเกินอัตรา และว่าความจริงในเรื่องเช่นแต่เดิมมาเรามีกฎหมายบัญญัติไว้แล้วว่า กิจการเช่นนั้นจะเรียกดอกเบี้ยได้เท่านั้นเท่านี้ เช่นดอกเบี้ยสำหรับกู้ยืมเงินซึ่งเรียกให้อย่างสูงมีแต่ ๓๕ % นอกจากนี้ยังมีตัวเงินและเอกสารชนิดอื่น ๆ ก็จะต้องกำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ แต่ไม่มีผลศักดิ์สิทธิ์จริงจัง โดยเหตุคนเราอาจจะหลีกเลี่ยงกฎหมายได้ด้วยประการต่าง ๆ เช่นว่ากู้เงินมาเพียง ๓๐๐ บาท แต่ทำสัญญาเป็น ๕๐๐ บาท ยิ่งกว่านั้นก็หาอุปบายเลี่ยงเกินไปกว่ากฎหมายกำหนดไว้ แต่ไม่มีบทบัญญัติจะลงโทษ ในเมืองต่างประเทศมีบทบัญญัติลงโทษสำหรับผู้ที่เรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา ในการที่จะออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็คงจะประหังความผิดเคืองของชาวนาหรือกสิกรตลอดบุคคลที่ยากจนคนไร้งดได้ นับว่าเป็นวัตถุประสงค์อันหนึ่งที่เราพอจะช่วยเหลือกันได้ ในขณะที่โดยไม่ต้องลงทุนอะไร และการที่ได้กำหนดบทลงโทษไว้เช่นนั้น นอกจากจะเป็นการช่วยเหลือคนจนแล้ว ก็มีความมุ่งหมายที่จะให้กฎหมายเต็มศักดิ์สิทธิ์ขึ้น เหตุฉะนั้นจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราต่อที่ประชุม

พระยาวิชัยราชสุนทร แฉลงขอให้เปลี่ยนภาวะที่ประชุม
เป็นชุมนุมอนุกรรมการเต็มสภา

ประชาชนสภาฯ อนุมัติ

พระยาวิชัยราชสูมณตรี กล่าวว่่า ในการที่จะออกพระราชบัญญัติ
 เห็นว่าจะได้ผลเหมือนกัน แต่ต้องคิดว่าเมืองไทยได้กระทำมาช้านานแล้วในเรื่องดอกเบ๊ย ซึ่งอาจจะเกิดชนทงผลดีและผลร้าย ผลดี
 คือการห้ามมิให้เรียกดอกเบ๊ยสูงซึ่งเป็นการขูดเลือดเน้อกัน ส่วนผล
 ร้ายก็คือบางทผู้มีเงินต้องการที่จะรับดอกเบ๊ย และคาดเอาว่าลูกหน
 คงจะชำระหนี้ได้ ครั้นให้ไปก็โดยหวังดอกเบ๊ยสูงซึ่งนับว่าเป็นการ
 อุปการะ แต่ท้นชาวนาเป็นผู้ไม่มีเงินทำนาไปขอร้องกู้ โดยมีมือเปล่า
 และไม่มีหลักททรัพย์สินอะไร เพราะนาก็เข้าเขาทำ ผู้มีเงินอาจไม่ให้
 เมื่อไม่ให้ก็ไม่สามารถที่จะไปร้องขอที่ไหน เงินได้แต่จะมีแบ่งก
 ของรัฐบาล และอีกประการหนึ่งอัตราดอกเบ๊ยซึ่งละ ๓ บาทคือเดือน
 เป็นอัตราที่ต่ำ ถ้าเป็นจำนวนเงินกู้ ๕๐ บาทเดือนหนึ่งก็ได้เพียง ๕๐
 สตางค์ซึ่งผู้มีเงินคงไม่ประสงค์ เพราะฉะนั้นความขอนขอให้ดำริ
 ด้วยว่าถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะออกพระราชบัญญัติ และอีกประการ
 หนึ่งที่กำหนดใช้พระราชบัญญัติหนึ่งเดือนภายหลังวันประกาศในราช
 กิจจานั้น เห็นว่าสั้นมากไม่สมกับประเพณีเงินกันซึ่งคิดดอกเบ๊ย
 แพง ๆ มาช้านาน จะทำให้ไม่มีเวลาเตรียมตัวทัน อาจจะได้คดีในทาง
 อาชญากรรม เห็นว่าควรจะเป็นเวลา ๓ ปี หรืออย่างน้อย ๖ เดือน

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่่า ขอรับรองร่างพระราชบัญญัติ
 นี้แบบอย่างย้ง แต่การที่จะขอเดือนตามความเห็นของพระยาวิชัยฯ

อาจจะทำให้ชาวภาคต้องเสียหายไปอีก การคมนาคมเวลานี้ก็เริ่ม
 รวยแม้ว่าจะออกพระราชบัญญัติขึ้นก็คงจะได้ใช้ไ้ทันที่ที่ เห็นว่า
 เวลา ๓ เดือนไม่น้อย ถ้าจะเบาร้องก็คงจะไม่ทำให้เกิดฟ้องร้องกัน
 มากเพราะคนหากินในทางนี้มียู่ ในการที่จะให้เงินเพียงเล็กน้อย
 แต่เอาดอกเบียมามากเป็นการวัดเด็ดเนื้อมากเกินไป บัดนี้ถึงเวลาแล้ว
 ที่ควรจะหยุดหรือระงับเสียดีกว่าที่จะปล่อยให้เสียไปตามเดิม

นายประยูร ภมรมนตรี กล่าวว่ ตามขอคัดค้านของพระยา
 วิชัย ฯ ว่าอัตราค่าดอกเบยเวลานี้ตามรายงานของท่านอาจารย์ซิมเมอร์
 แมนด์ว อัตราที่เสียสูงถึง ๗๐ % ต่อปี ในเมื่ออัตราดอกเบยสูง
 อยู่เช่นนี้ถ้าชาวภาคต้องกู้ยืมอยู่เต็มอไปแล้ว ย่อมตกเป็นทาสไม่มี
 โอกาสไถ่ถอนกลับคืนตัวได้ เพราะฉะนั้นถ้าคนที่จะต้องติดต่อไปเมื่อไม่
 มีเงินเป็นทุนรอนอยู่แล้วก็หาโอกาสที่จะไถ่ถอนพื้นฐานะของตัวขึ้นไม่
 ประการหนึ่งการที่เกรงว่าจะไม่มีคนให้กู้เงินนั้นเป็นความจำเป็นของ
 พ่อค้าที่หากินในการกู้ยืมเงินอยู่เอง ซึ่งเป็นการบังคับไปในตัวโดยที่
 เป็นอาชีพของเขา และอัตราดอกเบยก็ไม่มีประเทศใดแรงเท่ากับ
 ประเทศสยาม จึงเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้จะผ่อนผันช่วยชาวภาค
 คนจนได้ อีกมาก

พระยาวิชัยราชสุมนตรี กล่าวว่ เรื่องที่นายประยูร ฯ แถลง
 มานั้นไม่เถียง ข้อวิตกว่าจะทำให้ขาดความเชื่อเพื่อไประวางผู้ให้

กุกกับผู้ถูก ผลร้ายก็อาจจะบังเกิดขึ้นเนื่องจากการที่ให้กิดเขา ดอกเบี้ย
ค่าน้อย ราษฎรผู้เงินจะไปพึ่งหาใคร แต่ทั้งนี้ผู้มีชักคักกัน เพราะ
ฉะนั้นถ้าแม้จะออกพระราชบัญญัติขึ้นก็ควรจะมีข้อบัญญัติไว้ว่า ถ้าใคร
จึงจะพอสมควรไปพลางก่อน

หลวงเส่งนิวิศาสตร์ กล่าวว่ ตามเนื้อเรื่องแต่เดิมมีความเห็น
พ้องด้วยเป็นอย่างยิ่งที่สมควรจะคิดบังกัน แต่มีปัญหาว่าถึงเวลาแล้ว
หรือยัง เดี๋ยวจะมีผลได้เพียงไรเสียเพียงไร เพื่อให้รู้ถึงข้อควรระวัง
ถึงความเป็นไปโดยทั่วไปถึงการศึกษาดอกเบี้ย ที่ที่ทราบมาโดยมาก
ในหัวเมืองเห็นว่าม้อตราประมาณชวาระ ๒ บาทเป็นอย่างสูง ส่วนที่
มีดอกเบี้ยแพงมากก็เห็นมีแต่ในกรุงเทพฯ และคนที่ต้องเสียดอกเบี้ย
แพงๆ ก็เป็นคนชนค้ำ มีอัตราคงแต่ร้อยละ ๕ ถึงร้อยละ ๒๐ บาท
ก็มี ส่วนชาวนานนอกตราดอกเบี้ยก็ขมไม่มากมายถึงเพียงนี้ ถ้าไป
บังคับคนมีเงินก็จะไม่ให้ ชาวนาก็ไม่มีทางจะไปเอาที่ไหน เป็นเหตุให้
ไม่มีเงินทำนา ผลร้ายก็จะเกิดขึ้น ส่วนการที่ชาวนาต้องยากจนลงนั้น
มิใช่แต่เพราะในทางดอกเบี้ยที่ต้องขมเขาแพงๆ แต่มีทางวิธีใดอื่น
อีกมาก เช่นซื้อเครื่องอุปกรณ เครื่องนุ่งห่ม และสิ่งของวิปริต
ซึ่งต้องจ่ายหาโดยราคาแพงๆ เมื่อไม่มีเงินก็ต้องเชื่อ พอถึงคราว
เกี่ยวเข้าได้ก็ต้องเอาเงินมาใช้หนี้ บางที่เจ้าหนไม่ยอมให้ถึงเวลา
เกี่ยวเข้าเจ้าหนก็ทวงถามเอา ซึ่งชาวนาจะต้องใช้เข้าแทน บางที่ของ
ที่ขอมมาเพียง ๓ บาท ก็ต้องเสียเขาให้แก่เจ้าหนเป็นราคาตั้ง ๔-๕

บาท นอกจากนี่ยังมีหนทางวิธีไหลอื่นอีกเช่นกินเหล้าเล่นการพนัน
 ดำพั้งแต่จะเสียดอกเบี้ยแพงแต่ก็ไม่เป็นไร ^๕ ทนจะไปด้อมให้ถูกหน
 เสียดอกเบี้ย จะเป็นหนทางให้ชาวนาได้รับความเดือดร้อน แต่ถ้หาก
 ว่ามีธนาคารให้ ชาวนาได้กู้ยืมเงินเห็นว่าไม่มีข้อขัดข้อง แต่อย่างไร
 ก็ดี ขอเสนอเพิ่มเติมว่า ในบรรดาการกเงินนอกจากผู้ให้กู้เรียก
 เอาร้อยละ ๓๐ ร้อยละ ๕ บาท ยังมีวิธีอื่นอีก คือโดยวิธีให้นาย
 หน้ารับรอง กล่าวคือ เมื่อกในสัญญาจะไม่ระบุอัตราดอกเบี้ยก็จริงแต่
 เวลาไปกู้เจ้าของเงินเกียงให้มีคนรับรองและเจาะจงว่าต้องเป็นคน
 คนนี้ ครั้นเมื่อให้เงินไปแล้วผู้รับรองก็เรียกเอาเงินนายหน้าร้อยละ ๕
 บาทบ้างร้อยละ ๓๐ บาทบ้าง แต่ก็นำมาให้แก่เจ้าของเงินแบงกัน
 กิน ในวิธีนี้จะหาว่าคิดดอกเบี้ยแพงก็ไม่ใช่เพราะ การที่เขาเรียกเอา
 นั้นเป็นค่านายหน้า แต่แท้ รังก็คิดดอกเบี้ยที่เจ้าของเงินคิดเอาจาก
 เงินที่ให้ยืมกันเวลาใช้หนี้ตนเอง รฎหมายก็จะไปบังคับดงโทษไม่ได้
 เพราะฉะนั้น ถ้าจะช่วยเหลือกันอย่าง จริง จัง แล้วควร จะดำริเพิ่มเติม
 ความที่กล่าวนี้ให้มีไว้ในพระธรรมนูญนี้ด้วย

นายสงวน ศุภารักษ์ กล่าวว่ ตามที่พระยาวิชัยฯ กล่าวนั้น
 เป็นการเกรงว่าผู้เงินจะไม่ให้คนจนกู้ โดยคิดว่าจะได้ดอกเบี้ยน้อยนั้น
 เห็นว่าคงจะคิดผิด ขรรมตาคนทุกคนต้องการให้เงินของตนงออกเงย
 ขัน ถ้าไม่ใช้วิธีให้กู้ ก็ต้องคิดหาวิธีอื่นให้ ได้ผลมากกว่าทางนี้เมื่อ
 ทำอย่างอื่น คนจนไม่มีงานทำก็จะได้อาศัยหาเงินมาทำทุรจนได้

ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยตามที่หลวงแสงฯ กล่าวไว้อย่างมากเพียงชั่งละ ๒ บาทนั้นเห็นจะเป็นแต่บางตำบล บางตำบลเท่าที่ทราบมาดอกเบี้ยเกือบเท่าตัวของจำนวนเงินกู้ไปตลอดปี เพราะฉะนั้นถ้าจะรออยู่ช้าเกรงว่าจะช่วยไม่ทัน เพราะเวลานิวรัฐเดียด. นอมนมาก เมื่อถูกดอกเบี้ยแพงๆ เช่นนี้ก็ไม่มีเวลาที่จะถอนตัวตั้งหลักได้ ส่วนการที่จะช่วยเหลือชาวนาโดยวิธีที่รัฐบาลจะตั้งธนาคารแห่งชาตินั้นก็ควรจะรอร้องให้คณะกรรมการราษฎรตำริเพื่อช่วยเหลือต่อไป

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่ นโยบายที่จะออกพระราชบัญญัติกู้เงินดังกล่าวเห็นชอบด้วย แต่ตามปัญหาที่พูดกันเวลานี้ พระยาวิชัยฯ ว่าอัตราชั่งละ ๓ บาทนั้นค่าและเวลาใช้พระราชบัญญัติหนึ่งเดือนขึ้นไปนี้ สำหรับอัตราดอกเบี้ย ๓ บาทนั้นเห็นว่ามีสูงไม่ต่ำพอทีเดียว ส่วนกำหนดเวลาใช้พระราชบัญญัติ ๓ เดือนเห็นด้วยกับพระยาวิชัยฯ ที่ว่าสั้นไป ควรจะเป็น ๓ เดือนหรือเริ่มต้นใช้แต่เมษายน สักหน้าเป็นต้นไป และนอกจากนี้ในพระราชบัญญัติยังมีถ้อยคำที่ไม่ค่อยจะเข้าใจ เช่น ในมาตรา ๓ (ข) (ค) และมาตรา ๕ จึงอยากขอคำอธิบายเช่นในมาตรา ๓ (ข) ความที่ว่า “เพื่อมีมติว่าการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราท่านบัญญัติไว้ในกฎหมาย บังอาจกำหนดข้อความอันไม่จริงในเรื่องจำนวนเงินกู้หรืออื่นๆ ไว้ในหนังสือสัญญา” สงสัยว่าคำว่า “อื่นๆ” นี้จะกินความหมายเพียงไหนจะเป็นว่าจำนวนเงินกู้ อื่นๆ หรือข้อความอันไม่จริงอื่นๆ ส่วนข้อ

(ค) ก็มีคำว่า “หรืออื่นๆ” เหมือนกัน และในมาตรา ๕ ที่ว่า “บุคคลใดโดยรู้อยู่ตัวได้มา แม้จะได้ เบ็ดเสร็จสิทธิที่จะเรียกร้อง จากบุคคลอื่นอันมีบัญญัติไว้แล้วไว้ในมาตราอื่น และใช้สิทธินั้น หรือพยายามติดต่อหาประโยชน์แห่งสิทธินั้น ท่านว่าบุคคลนั้นมีความผิด ดังระวางโทษบัญญัติไว้ในมาตราอื่นนั้น” บางทีอาจจะเข้าใจถึงเรื่องนายหน้าอย่างที่พูดแล้ว เมื่อเช่นนั้นก็มีความอาชญา มากขึ้น เห็นควรจะผ่อนผันเดือนเวลาไปตั้งหกเดือนแล้ว

ประธานคณะกรรมการราษฎร รับรอง ให้เพิ่มเวลาเป็น ๓ เดือน

พระสุธรรมวินิจฉัย กล่าวว่า ในกรณีที่ออกกฎหมายนี้ถ้าแม้ จะให้ได้ผลจริงจัง และป้องกันมิให้เกิดความอาชญาขึ้นโดยที่ราษฎร จะปฏิเสธไม่รู้ว่ากฎหมายได้บัญญัติห้ามนั้นเห็นจะเป็นไปไม่ได้ เพราะ ฉะนั้นควรจะต้องผ่อนเวลาไปอย่างน้อยสัก ๖ เดือน และขอให้กระทรวงมหาดไทยช่วยประกาศโดยให้กรมการอำเภอช่วยเหลือโฆษณาจริงๆ

หลวงเสนีศักดิ์ถามว่า เวลานั้นได้มีสิ่งสำหรับป้องกัน ชาวนาไม่ให้เสียหายแล้วหรือยัง เพื่อจะให้มั่งเงินซื้อข้าวและเครื่องนุ่งห่ม โดยคิดว่าในจำนวนชาวนาส่วนมาก ชาวนา ๓๐๐ คน ต้องกู้ยืมเขากินตั้ง ๘๕ คน

นายประยูร ภมรมนตรี กล่าวว่าสนับสนุนข้อแถลงของนายสงวนศุลาวัณย์ ว่า ในเรื่องที่ดินจะไม่มีใครให้เงินกู้ขึ้นเห็นว่าเมื่อ

กฎหมายได้บังคับไว้และเป็นอาชัฟที่คนกระทำแต่ก็เป็นข้อบังคับอยู่ใน
ตัวที่จะต้องตกลงมา มิฉะนั้นเงินก็จะไม่หมุนเวียนได้ ประโยชน์
ส่วนเรื่องที่จะจัดตั้งสหกรณ์ขยายกิจการออกไปโดยให้ชาวนาได้รับ
ความช่วยเหลือเหลืออยู่ในความลำบากจะทำได้ พระราชบัญญัติห้าม
เรียกดอกเบี้ยเกินอัตราจะเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะสนับสนุนและ
ผ่อนหนักเป็นเบาในเรื่องที่วิตกว่าจะไม่มีใครให้กู้เงิน และ เป็น
การบังคับอยู่ในตัวที่ว่าผู้ใดให้กู้จะต้องลดอัตราดอกเบี้ยลงเมื่อเก็บ
ความจำเป็นในเรื่องพ่อค้าที่เคยขายของแพง เมื่อไม่มีใครซื้อก็จะ
ต้องลด แต่อยู่ในขั้นแรกอาจจะลังเลใจอยู่บ้าง เพราะรายได้ของ
ตัวจะตกถ้าลดแต่ตัวภายหลังก็จะลดลงไปและให้กู้ยืมตามเดิม

หลวงประดิษฐไพเราะ กล่าวถึง ในเนื้อเรื่องแล้วไม่ชัดร้อง แต่
มีปัญหาว่าถ้าเวลาแล้วหรือยัง เพราะเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับชาวนายิ่งกว่าอื่น
เมื่อเห็นควรจะใช้ก็ควรหาทางไว้ช่วยเหลือชาวนาเสียก่อน เมื่อ
เช่นนี้แล้วแม้ชาวนาจะหากู้ยืมไม่ได้ก็จะต้องมีพินาศอาศัย ส่วนเรื่อง
สหกรณ์นั้นเป็นแต่เราเพียงกำลังคิดอยู่เท่านั้น เห็นว่าต้องหาทาง
ไว้ป้องกันก่อนมิฉะนั้นจะกลายเป็นทำคุณบูชาโทษ ส่วนข้อที่ว่า
มีเงินและเคยมีอาชัฟคงต้องให้กู้ต่อไปนั้น เห็นจะเป็นเพราะเจ้าหน
ที่ใจดีซึ่งในวัยคนจะมีไม่กี่คน เพราะฉะนั้นขอให้ระมัดระวังข้อนี้ด้วย

นายมังกร สามเสน กล่าวถึง ความประสงค์ในการที่จะออก
พระราชบัญญัติเป็นการสมควรอย่างยิ่ง เพราะชาวนาเท่าที่ทราบ

เวदानยาจนแต่เป็นทางแห่งเงินมากมาย แต่ว่าการที่จะออกพระราช
บัญญัตินี้จำเป็นต่อองหาทางที่จะให้ชาวนามั่งทางกู้เงิน มิฉะนั้นจะทำ
ให้ชาวนาคิดว่าเรามีคดหนทางเขา จะกลายเป็นทำคุณบูชาโทษ และ
อีกประการหนึ่งกำหนดเวदानยั้งน้อยมาก ควรจะขยายออกไปอีก

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า ที่หลวงแสงนิติศาสตร์
กล่าวถึงเรื่องคอกกระบะขวงนั้น ปัญหาอยู่ที่หลักทรัพย์ต่างหาก กล่าว
คือว่าถูกห้ามทรัพย์สมบัติหรือไม่ ถ้าว่าถูกห้ามเป็นคณทรัพย์ การ
กู้ยืมก็คงไม่ลำบาก และอีกประการหนึ่งตามที่ประธานคณะ กรรมการ
ราษฎรได้อนุญาตให้เดือนเวลาไปอีกเป็น ๓ เดือนนั้นก็ควรจะ พอดี
กับการที่คณะ กรรมการราษฎรกำลังจะคิดตั้งกรม ช่วยเหลือ แก่ราษฎรให้
ได้กู้เงินเพื่อไม่ให้ เดือดร้อนลงได้บ้าง

พระยาวิชัยราชสุนทร กล่าวว่า ถ้าจะมีจะคิดช่วยเหลือชาวนา
โดยห้ามการเรียกคอกกระบะขวงเช่นนี้โดยกำหนด ชั่ง ละ ๓ บาท
ต่อเดือน มีข้อควรที่จะคิดบ่งกันอีกคือกล่าวคอกกระบะขวงรับจำนำ
ซึ่งเป็นอัตราที่แรงมาก

นายมังกร สุ่มเสน กับ หลวงแสงนิติศาสตร์ มีความเห็นพ้อง
ด้วยและว่าทั้ง ๆ ที่มีของไปจำนำยังคิดถึงร้อยละ ๔ เพื่อเป็นความ
ยุติธรรมจึง เห็นควรที่จะแก้ไข พระราชบัญญัติ วาง กำหนด อัตรา
เสียใหม่

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เมื่อได้ฟังอภิปรายของสมาชิกหลาย
ท่านเดี๋ยวจึงขอรวมความว่่า ฝ่ายคณะกรรมการราชฎีมีหัตถ
ประดิษฐ์นุสรณ์ ได้อธิบายชี้แจงความมุ่งหมายถึงการที่จะออก
พระราชบัญญัตินี้ ได้มีพระยามานวราชเสวีและสมาชิกอีกหลายท่าน
รับรองเห็นชอบด้วย อีกฝ่ายหนึ่งมีพระยาวิชัยราชเสน่หกับหลวงแสง
นิติศาสตร์ ฯ เสนอปัญหาเบี๊ยะที่ให้เห็นว่่ามีความเห็นแย้ง แต่ก็ไม่
สู้จะแน่นัก แต่ในชั้นนี้ขอจะกล่าวถึงปัญหาที่พระยานิศาสตร์ ฯ
ได้มีคำถามถึงข้อความที่ไม่เข้าใจในพระราชบัญญัติและข้อที่ขอผ่อนผัน
เวลา ๓ เดือนเป็น ๓ เดือน ฉะเพาะในข้อนี้ขอรับคำอธิบาย
ในข้อที่มีผู้สงสัยเดี๋ยวก่อนจึงจะได้ลงมติในปัญหาเดี๋ยวก่อนไป คือ มาตรา
๓ (ข) (ค) และมาตรา ๔

พระยาเทพวิฑูร ฯ กล่าวว่่า เมื่อมีผู้รับคำอธิบายเช่นนั้นเดี๋ย
สำหรับความเห็นส่วนตัวเดี๋ยวก่อนว่่ามาตรา ๓ (ข) ที่ว่่า “เพื่อมีคัมภี
การเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราท่านบัญญัติไว้ ฯลฯ” นั้นคือมีความ
ประสงค์ที่จะมีคัมภีคือ ถ้าจะเขียนเรียกดอกเบี้ยให้มากก็กลัวว่าจะจับได้
เพราะฉะนั้นแทนที่จะเขียนไปในหนังสือฎุหรือเอกสารที่จะเป็นหลักฐาน
พระยานักทำโดยวิธีกำหนดข้อความอันไม่จริงในเรื่องจำนวนเงินกู้ เช่น
ว่่า กู้เงินไป ๓๐๐ บาทมีกำหนดที่จะใช้เงิน ๖ เดือนหรือ ๓ ปี แทน
ที่จะเรียกดอกเบี้ย ๓๐๐ บาท ให้เขียนเป็นว่่ากู้เงินไป ๒๐๐ บาท ซึ่ง

คิดเป็นดอกเบี้ยยี่สิบ ๑๐๐ บาท ส่วนคำที่ว่า “อื่นๆ” นั้นก็เหมือนกับคำ “ฯลฯ” ที่จะเขียนข้อความให้บริบูรณ์ไม่ได้ดังที่เคยพูดกันมาแล้ว คือว่า แต่เดี๋ยวนี้บุคคลอันอาจจะใช้ความคิดที่จะเขียนข้อความใดให้ได้ออกเบี้ยสูงกว่าอัตรา ส่วนที่อัตราส่วนที่เปลี่ยนแปลงได้นั้นก็คือว่า แทนที่จะเป็นหนังสือสัญญาที่เขียนเป็นคำสัญญาใช้เงิน ดังที่บริษัทให้กู้เงินใช้อยู่ซึ่งเขียนข้อความเป็นจำนวนเงินที่ไม่จริงดังได้ส่วนข้อ (ค) ก็อย่างเดียวกับข้อ (จ) ความประสงค์ก็คือว่าจะเอาดอกเบี้ยให้มาก แต่แทนที่จะเป็นเงินกลายเป็นสิ่งของอย่างอื่น ไม่เรียกเป็นดอกเบี้ย เช่นกู้เงินไป ๑๐๐ บาท แทนที่จะส่งเงินให้ใช้เป็นเช่าได้ ๒-๓ เกวียน หรือไร่เป็นไม้หรือดินทำอย่างอื่นก็ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าคนจะได้ประโยชน์มากกว่า เช่นคิดดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ แทนที่จะเป็นเช่นนั้นก็ให้ส่งเช่าเป็นเกวียนซึ่งมีราคาสูงกว่า ๑๑๕ บาท อย่างที่เรียกว่าวิธี “ตกเช่าหรือดินค้าอื่นๆ” ส่วนที่ว่าเพิกถอนหนี้ก็คือว่า แทนที่จะใช้เงินก็ให้เด็กหนีในจำนวนเงินที่ถูกไปแล้วให้หาสิ่งอื่น ซึ่งมีราคาสูงกว่าเงินที่ขาดใช้แทนเป็นกัน ส่วนมาตรา ๔ คือว่าผู้รับโอนสิทธิแห่งเงินกู้ ซึ่งเจ้าหน้าที่กู้เกินอัตราหรือข้อความอันไม่เป็นจริงดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ (ก) (ข) (ค) โดยตนเองก็รู้อยู่ แต่ก็รับมอบสิทธินั้นมาจะเป็นหนังสือสัญญาหรือเอกสารอย่างอื่นก็ได้ แล้วนำไปทวงถามเอาจากลูกหนี้ เรียกว่าพยายามจะถือเอาประโยชน์ในสิทธินั้นๆ ก็มีความผิดดังผู้กระทำเหมือนกัน

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ ถามว่า ถ้าเป็นสัญญาซึ่งทำกันไว้ก่อนพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่มาตั้งตอกเบียดกันเกินอัตราภายหลังจะมีผลความผิดหรือไม่?

พระยาเทพวิฑูรย์ ฯ ตอบว่า เข้าใจว่าไม่ผิด เพราะเป็นสัญญาสมบูรณ์ตามกฎหมายเดิม และก็ไม่เข้าในบทมาตราใด ๆ

ประธานคณะกรรมการราษฎร กล่าวต่อว่า ไม่เข้าในบทมาตราใหม่ และถ้าหากว่าตอกหนี้ให้เองแล้วก็ไม่ผิด

ประธานสภา ฯ กล่าวต่อว่า พระยาเทพวิฑูรย์ได้อธิบายในข้อสงสัยแล้ว บัดนี้จะได้ลงมติถึงเรื่องกำหนดเวลาใช้พระราชบัญญัติต่อไป คือปัญหาว่ามีฝ่ายหนึ่งเห็นควรจะเลื่อนเวลาไปอย่างน้อย ๒ เดือน อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ๓ เดือน เพราะฉะนั้นจึงขอถามความเห็นของที่ประชุมว่าจะเห็นอย่างไร ในที่สุดที่ประชุมลงมติเห็นพ้องกันว่าให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อครบ ๓ เดือนนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ครั้นแล้วประธานสภา ฯ ได้กล่าวต่อไปว่า ปัญหาที่จะต้องให้ที่ประชุมลงมติอีกก็คือว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะออกใช้ จึงถามความเห็นที่ประชุมว่ามีผู้ใดคัดค้านและในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติให้นำร่างพระราชบัญญัติห้ามเรียกตอกเบียดเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕ ออกประกาศใช้ได้

พระยาพหลพลพยุหเสนา แถลงว่า กฎหมายฉบับนี้ยากสำหรับ
ราษฎรจะเข้าใจ เพราะฉะนั้นถ้าไม่เป็นการดี เวลาที่จะประกาศ
พระราชบัญญัติฉบับนี้ควรจะต้องขาดแถลงชี้แจงเหตุผลที่ออกพระราช
บัญญัตินี้ให้ จะแจ้งคู่กันไปกับพระราชบัญญัติว่ามีประโยชน์อะไรบ้าง
เพื่อที่ชาวนาจะได้เข้าใจถึงความมุ่งหมาย เพราะเป็นเรื่องที่ให้
ประโยชน์แก่ชาวนา อีกประการหนึ่ง คือในเรื่องพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของกสิกรที่ได้พิจารณาผ่านไปแล้ว ซึ่งเข้าใจว่า
คนส่วนมากคงจะยังไม่เข้าใจเป็นแน่ เพราะฉะนั้นควรจะแถลงการถึง
ความมุ่งหมายที่ออกว่ามีผลอย่างไรจะทำให้ราษฎรของเราตั้งใจยิ่งขึ้น
ในเมื่อรู้ความประสงค์อันแท้จริง

ประธานคณะกรรมการราษฎร รับรองที่จะขอให้กรมร่าง
กฎหมายเป็นผู้ทำคำแถลงการณืตามที่พระยาพหล ฯ เสนอ

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า บัดนี้ถึงระเบียบวาระที่ ๒ ว่าด้วย
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานจัดหางานประจำถิ่น พุทธศักราช ๒๔๗๕
ซึ่งจะได้ปรึกษาคือไป

นายประยูร ภมรมนตรี แถลงว่า พระราชบัญญัติสำนักงาน
จัดหางานประจำท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๔๗๕ นี้ ทำว้ไปถึงพระราช
บัญญัติควบคุมสำนักงานจัดหางาน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และร่าง
พระราชบัญญัติให้มีพระยามานวเดวี หตวงคหกรรมบดีและข้าพเจ้า
พร้อมด้วยก็ปรึกษาระทรวงการต่าง ประเทศเป็นผู้ที่ได้ร่างวางโครง

ขึ้น ความประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้เป็นเรื่องที่ยังไปถึงพระราช
 บัญญัติที่ออกไปแล้ว คือพระราชบัญญัติควบคุมสำนักงานจัดหางาน
 เพราะสำนักงานเช่นนี้ในเมืองต่างประเทศส่วนมากเป็นหน้าที่รัฐบาลทำ
 เอง เพื่อควบคุมรักษาผลประโยชน์ของกรรมกร ความประสงค์
 ของสำนักงานในครั้งแรกมีหน้าที่ที่สำรวจจำนวนพลเมืองที่รับจ้างว่าเป็น
 ชายเท่าใด หญิงเท่าใด เด็กเท่าใด เป็นคนไม่มั่งงานทำ จรจัด และ
 ขอดานเท่าไร คณิต ๒ มีหน้าที่สำรวจให้ทราบสภาพความเป็นอยู่ของ
 คนที่รับจ้างทั่วไป คณิต ๓ ทำการติดต่อกับเจ้าของอุตสาหกรรมที่จะ
 ใช้กรรมกรว่า เมื่อต้องการเท่าใดก็ให้ตามมายังสำนักงาน คณิต ๔
 จัดตั้งโรงงานจะบังคับใช้แรงงานคนพื้นเมืองเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ตาม
 สัมภพ นอกจากนั้นหน้าที่จะเสนอความเห็นในการที่จะแก้ไขสภาพ
 ความเป็นอยู่ของคนชั้นลูกจ้างและกรรมกร งานครั้งแรกของสำนัก
 งานนี้เพียงนี้ ซึ่งเป็นการเตรียมตัวที่จะขยายกิจการให้เป็นกรม
 กรรมกร ซึ่งในต่างประเทศเป็นกระทรวง แต่สำหรับประเทศไทย
 เท่าที่เป็นอยู่เวลานี้โรงงานอุตสาหกรรมยังไม่มีเพียงพอที่จะขยายให้
 ถึงเพียงนั้น และเรายังมีข้อตกลงผูกมัดระหว่างประเทศที่จะดูแลความ
 ทุกข์สุขของกรรมกร การตั้งขึ้นแรกเป็นการทดลองฝึกหัดงานช่วย
 หางานให้ทำเท่านั้น ต่อไปจะได้ร่างพระราชบัญญัติสัญญาจ้าง
 และนายจ้างว่าด้วยความรับผิดชอบของนายจ้าง เกี่ยวกับโรงงาน
 ที่เป็นภัยแก่ลูกจ้างตลอดถึงอาชีพของเด็กที่จะผูกพันอาชีพจน แต่

ในชั้นนี้ให้เป็นแผนกทำงานทำเท่านั้น และในชั้นนี้เพื่อสำรวจสภาพความเป็นจริงของคนงานทั่วไป โดยมีสำนักงานกลางขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย และจะได้รับความช่วยเหลือจากอำเภอต่างๆ ที่จะหาสถิติจำนวนคนงานด้วย

หลวงประดิษฐมนูธรรม รับบรอง

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ ถามว่า คำว่า “ให้อำเภอจัดการ” ในมาตรา ๖ นั้น คำว่า “อำเภอ” หมายความว่าเพียงไหนถ้าไม่มีคำว่า “นาย” อาจแปลเป็นว่ากรมการอำเภอก็ได้

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่า ในมาตรา ๕ มีกล่าวอยู่แต่คำว่า “เป็นนายอำเภอ” เพราะฉะนั้นในชั้นนี้ก็เป็น “นายอำเภอ” เช่นเดียวกัน ตกดงเติมคำ “นาย” ดงไปให้อ่านได้ความว่า “นายอำเภอ”

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ขอแก้คำว่า “สภาพ” ในมาตรา ๘ บรรทัดที่ ๓ เป็นว่า “ภาวะ”

ประธานคณะกรรมการราษฎร รับบรอง

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ ถามว่า คำว่า “ท้องถิ่นในชนบท” ในมาตรา ๘ นั้น คำว่า “ชนบท” นั้น มีความหมายเพียงใด

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี กล่าวว่า คำว่า “ชนบท” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Rural”

พระยาราชวังสัน เสนอขอให้ตัดคำว่า “ในชนบท” ออกแก้เป็นว่า “ตามท้องถิ่นอื่น”

ประธานคณะกรรมการราษฎร และ นายประยูร ภมรมนตรี
รับรอง

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่่า โทมาตรว ๕ คำว่่า “ใน
กรุงเทพมหานคร” นั้นกินความเพียงไหน เพราะคำว่่า “กรุงเทพ
มหานคร” จะรวมถึงจังหวัดชั้นใน หรือไม่ ? เพราะมีประกาศว่่า
หมายคความถึง Greater Bangkok.

นายประยูร ภมรมนตรี กล่าวว่่า ในชั้นแรกจะทอดลงใน
พระนครและชนบทก่อน

พระยาจำเริญยศดี กล่าวว่่า ถ้าเป็นความมุ่งหมายจะมีแต่
เฉพาะในพระนครและชนบทแล้ว คำที่ว่่า “กรุงเทพมหานคร” ก็
รวมตลอดทั้งมณฑล แต่ถ้าเฉพาะภายในวงเขตต์ในพระนครกับ
ชนบท แล้วก็ต้องจะแก้คำว่่า “กรุงเทพมหานคร” เป็น “จังหวัด
พระนครและชนบท”

พระยามานวราชเสวี และ ประธานคณะกรรมการราษฎร
รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า เมื่อไม่มีอภิปรายอะไรอื่นอีกก็จะขอ
ให้ลงมติต่อไป จึงถามความเห็นที่ประชุมว่่า ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ได้แก้ไขกันมาแล้วจะเห็นสมควรให้ออกใช้ได้ต่อไป หรือว่าจะแก้ไข
อย่างใดอีก ไม่มีผู้ใดคัดค้าน และในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติให้นำ

พระราชบัญญัติสำนักงานจัดหางานประจำท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๔๗๕
 ความที่ได้แก้ไขเดี๋ยวนั้นออกประกาศใช้ได้

ประธานคณะกรรมการราษฎร เสนอต่อที่ประชุมว่า ตั้งแต่สภา
 ผู้แทนราษฎรได้ตั้งข้าพเจ้าเป็นประธานอนุกรรมการ ไปตรวจร่างพระ
 ชกรรมนุญการปกครองแผ่นดินที่จะร่างขึ้นใหม่ และมีกรรมการอื่นอีก
 รวมเป็น ๘ คนนั้น การร่างได้ร่างไปได้มากแล้วแต่ก็ได้พยายาม
 ชมักเขม้นที่จะให้แล้วโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ และในการที่จะร่างต่อ
 ไปนั้นขอเสนอตั้งอนุกรรมการเพิ่มขึ้นอีก ๒ คน เพื่อที่จะได้ช่วย
 กันคิดให้งานสำเร็จไปโดยเร็ว คือ พระยาศรัยวิธสารวาจา กับ พระยา
 ราชวังเดิม เป็นอนุกรรมการด้วย รวมทงชุดเก่าเป็น ๘ คน

พระยามานวราชเสวี รับรอง

ไม่มีผู้ใดคัดค้านและที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วย

ประธานคณะกรรมการราษฎร เสนอต่อที่ประชุมว่า มีเรื่องที
 ผ่านมาทางคณะกรรมการราษฎรเสมอ คือการออกกฎหมายในแผนก
 ที่อยู่ฝ่ายบริหาร อันที่จริงคณะกรรมการราษฎร มีหน้าที่ปฏิบัติ
 การให้เป็นไปตามนโยบายของสภา คือเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ
 เพราะฉะนั้นการใดที่จะเป็นกรณีในแผนกที่จะปฏิบัติให้เป็นไปแล้ว เป็น
 หน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการราษฎร แต่ถ้ากร ออกกฎหมายเป็น
 ร่างใหม่ ก็เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการราษฎรที่จะนำเสนอสภาฯ แต่
 บัดนี้ยังมีการถกกัน เพราะกฎหมายเก่าที่ออกประกาศใช้ไว้แล้วที่ว่า

“ถ้าจะใช้กฎหมายนั้นในที่ใดก็จะประกาศภายหลัง” การประกาศใช้พระราชบัญญัติใดในทั้งที่ใดในภายหลังไม่เป็นนโยบายใหม่เป็นนโยบายเดิม แต่เพราะเหตุว่าในรัฐธรรมนูญมีว่าถ้าจะให้ใช้ในที่แห่งใดก็จะประกาศที่หลังต่อไป และจะประกาศในนามของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจะต้องผ่านทางสภา เว้นแต่สภานั้นจะได้ให้อนุมัติต่อคณะกรรมการราษฎร ในเจตนาเรื่องหนึ่ง คือพระราชบัญญัติชั้นสูงตรีพิทักษ์ ดังที่ได้เคยผ่านสภาไปครั้งหนึ่งแล้ว และบัดนี้สมควรจะใช้ในอำเภพระโขนง ถ้าทำตามแบบอย่างเคร่งครัดก็ต้องผ่านสภาก่อนจึงจะประกาศใช้ได้ จึงอยากเสนอต่อสภาว่าถ้าพระราชบัญญัติเป็นทางปฏิบัติดังเช่นว่ามาแล้ว ขอให้สภาอนุมัติให้กรรมการราษฎรจัดการได้ก็โดยโดยไม่ต้องผ่านสภา

พระยาศรีวิสารวาจา รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวหา เพื่อความสะดวกในการที่จะปรึกษาพิจารณาว่าควรวางหลักอย่างไร ขอให้ประธานคณะกรรมการราษฎรเสนอเรื่องนี้เป็นญัตติขึ้นมาในคราวประชุมหน้า แต่เพราะการที่จะประกาศใช้พระราชบัญญัติชั้นสูงตรีพิทักษ์ในอำเภพระโขนงนั้นเป็นอันว่าให้จัดการต่อไปได้ตามหน้าที่เสนอมา ไม่มีผู้ใดคัดค้านและที่ประชุมอนุมัติ

ประธานคณะกรรมการราษฎร แถลงว่า เนื่องจากเรื่องแต่ที่สภาได้ปรึกษาและละมติให้ใช้พระราชบัญญัติชั้นสูงตรีพิทักษ์และหนังสือพิมพ์

แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ แล้วนั้น ได้มีเสียงพูดกันมาก
 ด่วนแต่เป็นไปในทางอกุศล เพราะฉะนั้นทางคณะกรรมการราษฎร
 จึงเห็นว่า ในเวลาที่จะประกาศพระราชบัญญัตินี้ควรจะออกคำแถลง
 การณ์ไปด้วยพร้อมกัน และคำแถลงการณ์นั้นได้ทำขึ้นแล้วดังนี้

“ คำแถลงการณ์คณะกรรมการราษฎร

เกี่ยวแก่พระราชบัญญัติ สมุด เอกสาร และ หนังสือพิมพ์
 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕

เนื่องในการที่รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติสมุด เอกสาร และ
 หนังสือพิมพ์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ คณะกรรมการ
 ราษฎรเห็นสมควรออกคำแถลงการณ์เพื่อแสดงนโยบายของรัฐบาล
 ในการที่ออกกฎหมายฉบับนี้

ก่อนอื่นรัฐบาลใคร่แสดงว่า การปิดปากของหนังสือพิมพ์นั้นไม่ใช่
 นโยบายของรัฐบาลแต่อย่างใด กรรมการบางคนของคณะกรรมการราษฎร
 ได้แสดงต่อหนังสือพิมพ์หลายครั้งหลายหน ว่ารัฐบาลมีความยินดีที่จะ
 พังคำติและคำชมของประชาชน แต่ขอว่าเป็นคำติคำชมอันสุภาพและ
 ตีชมด้วยความเที่ยงธรรม ไม่ใช่ลบลู่ลวาท ไม่ใช่ปรักปรำแกดั่ง
 กล่าวได้ว่าร้ายเสียคดี หรือยุยงดั่งเด็ริมให้แตกร้างกันอันเป็นเหตุนำมา
 ซึ่งความไม่สงบ หรือกล่าวความอันเป็นเชิงชวนมาซึ่งความยุ่งยาก
 ในทางต่างประเทศ เหตุอันเป็นของไม่พึงปรารถนา ประชาชนทุกคน

ที่มีหัวใจอันเที่ยงธรรมเห็นแก่ความมั่นคง ความดี ความงาม ความ
รุ่งเรือง ของบ้านเมืองแล้ว ก็ไม่ควรมีความคิดที่จะทำเช่นนั้น ตาม
พระราชบัญญัติฉบับก่อนเจ้าพนักงานไม่มีทางจะทำอย่างไรได้ นอก
จากสั่งปิด เมื่อสั่งปิดลงไปครั้งใดความเสียหายไม่ใช้บังเกิดขึ้นแก่
หนังสือพิมพ์ผู้กระทำผิด เป็นการเดือดร้อนแก่คนงานซึ่งเป็นลูกจ้างชน
ผู้น้อย บางทีไม่รู้ไม่เห็นในความผิดของหนังสือพิมพ์ ก็ปล่อยให้
ต้องขาดงานทำไปด้วย เพื่อผ่อนผันความข้อนี้จึงคิดว่า เมื่อหนังสือพิมพ์
ได้ลงข่าวอันไม่สมควรแล้ว หาอุบายอย่างไรเพียงแต่อย่าให้มีข่าว
เช่นนั้นอีก แต่ถ้าไม่จำเป็นก็อย่าให้ถึงกับเป็นความเดือดร้อนแก่คน
งานได้ ในความปรารถนาเช่นนี้เกิดความคิดในมาตรา ๘ แห่งพระราช
บัญญัติฉบับนั้น ความในมาตรา ๘ นี้ปรากฏอยู่ชัดในตัวหนังสือ
นั้นว่า หนังสือพิมพ์ฉบับใดที่ได้กระทำผิดแล้วตามมาตรา ๕ แห่งพระ
ราชบัญญัติฉบับนี้ หรือได้กระทำผิดแล้วตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราช
บัญญัติฉบับก่อนซึ่งความผิดเหล่านั้นกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงาน
ที่จะถอนใบอนุญาตปิดโรงพิมพ์ได้อยู่แล้ว แต่มาตรา ๘ นี้ให้อำนาจ
แก่เจ้าพนักงานที่จะผ่อนผันบรรเทาโทษเพียงแต่ต่อไปให้นำข่าวมาให้
เจ้าพนักงานตรวจเสียก่อนตามกำหนดเวลาที่เห็นสมควร ดังนั้นหนังสือ
พิมพ์ก็ยังคงออกได้อยู่ คนงานก็ไม่เดือดร้อน เป็นการผ่อนหนักให้
เบา

อีกประการหนึ่งข้อความบางประเภท กล่าวคือ เอกสารฉบับ
ของราชการ ข้าราชการและชาวที่เกี่ยวกับต่างประเทศเป็นต้น เรื่อง
เหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ถ้าหนังสือพิมพ์ผจญผิดผดพลาดอาจ
นำมาซึ่งความยุ่งยากในราชการเป็นเอกประการ รัฐบาลจึงเห็น
ควรบัญญัติไว้เป็นพิเศษดังในมาตรา ๔-๕ ”

อนึ่งเพื่อเป็นการตีปกัดเลี้ยง จึงเห็นว่า ความในพระราช
บัญญัติมาตรา ๗ ซึ่งมีว่า “หนังสือพิมพ์ฉบับใดโฆษณาข้อความอัน
เข้าอยู่ในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหรือ
ตามบทบังคับแห่งพระราชบัญญัติสมุด เอกสาร และหนังสือพิมพ์
พุทธศักราช ๒๔๗๐ มาตรา ๓๘ ซึ่งเจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะถอนใบ
อนุญาตหนังสือพิมพ์อยู่แต่วันนั้น ท่านว่าสมุดพระนครบาทหรือสมุด
เทศาภิบาลมีอำนาจที่จะส่ง ผอนผันเพียงให้หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นเสนอ
ข้อความที่โฆษณาต่อไปมาให้พนักงานผู้ตรวจข่าวตรวจก่อนในระวาง
เวลามีกำหนดหรือไม่มีกำหนดก็ได้” นั้นจึงขอเสนอให้ตัดคำในคอน
ท้ายที่ว่า “หรือไม่มีกำหนดก็ได้” ออกเสียให้เหลือเพียงว่า “มาให้
เจ้าพนักงานผู้ตรวจข่าวตรวจก่อนในระวางเวลามีกำหนด” ทั้งนี้เพื่อ
มีตีปกัดเลี้ยงว่าจะไม่ทำโทษถึงตัดออกชีวิต และอันที่จริงเราก็มีได้ตั้ง
ใจเช่นนั้น

พระยาศรัวิวิธรรวาทา รัชมงคล

พระยามติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่่า ได้มีหนังสือพิมพ์ถึง
ระเบียบการที่จะส่งสินค้าไปประเทศจีนว่าจะต้องส่งถึงในบัญชีราย
ละเอียดและเก็บเงินค่าส่งถึงนั้น คิดเป็นการเก็บภาษีขาออกซึ่งเป็น
ราคาที่สูงอยู่ด้วย จึงใคร่ทราบว่าเป็นเรื่องจริงเพียงใด

พระยาศรีวิสารวาจา ตอบว่า ในเรื่องนี้รัฐบาลจีนได้ออกกฎ
หมายในต้นเดือนมิถุนายนกำหนดว่าสินค้าต่างๆที่จะนำเข้าไปในประเทศ
จีน จะต้องนำรายละเอียดไปให้กงสุลจีนประทับตราเสียก่อน ใน
ทำนอง Visé ทั้งนี้เป็นประเพณีที่ทำกันทั่วโลก คือในชั้นต้นการที่
ประเทศหนึ่งประเทศใดจะส่งของเข้าไปในอีกประเทศหนึ่ง เพื่อความ
สะดวกในการที่ไม่ต้องถูกตรวจข้อไป จำต้องให้กงสุลของประเทศที่
จะส่งของเข้าไปนั้นรับรอง เมื่อมีตราประทับแล้วจึงเป็นหลักฐานแล้วก็
ไม่มีตรวจอีก ที่ประเทศจีนคิดตั้งกฎหมายขึ้นทั้งนี้ก็เข้าใจว่าในส่วนที่
เกี่ยวกับเราก็มีแต่ตั้งเจ้าพนักงานสำหรับตรวจ เพราะทุกวันนี้ไม่มีกงสุล
จีนในสยาม และในการที่จะตั้งข้าหลวงสำหรับตรวจประทับตรา ฝ่าย
เราไม่มีเหตุผลจะขัดข้องได้ สำหรับสินค้าที่เข้าไปในประเทศจีนก็เป็น
การจำเป็น และความจริงโดยมากสินค้าของเราไปที่ฮ่องกง ๘๐% อีก
๓๐% ก็ส่งไปที่ซัวเถาและเซียงไฮ้ ซึ่งเป็นแต่ส่วนน้อย เพราะฉะนั้น
เรื่องนี้รัฐบาลจีนจึงให้สถานทูตจีนประจำญี่ปุ่นที่กรุงโตเกียวพูดจากับ
อุปทูตสยามที่นั่น อุปทูตสยามจึงบอกมายังกระทรวงการต่างประเทศๆ
จึงได้บอกไปว่า รัฐบาลเราไม่มีทางขัดข้อง หากแต่ให้เป็นที่เข้าใจว่า

เจ้าพนักงานที่จะส่งมานั้น มีหน้าที่เฉพาะสักถึงใบสำคัญส่งคืนกั
เท่านั้น ไม่มีทางเป็นเหตุหรือกงสุ่งประการใด คือเท่ากับพ่อค้าคน
หนึ่งเท่านั้น

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า ข้อแรกที่คิดเอานั้นแพงถึง
๕ บาท

พระยาศรีวิจิตรวาทา ตอบว่า การที่จะเก็บเงินค่าประทับตรา
นั้น เป็นประเพณีที่ทำกันมาทางนี้ สำหรับอัตราของเราถึง ๓๐
เหรียญทองก็มี และบางเรื่องก็ ๕ บาท ๒ บาท แต่แต่ลักษณะ
สำคัญของการที่จะต้องประทับตราให้ระในการสิ่งใดที่ กงสุ่งจะต้อง
ตราขึ้นรับรองแล้วเราก็เรียกเอา ๒ บาท

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า มีข้อที่สงภาษั้ควรสังเกต
คือ เรื่องหม่อมเจ้าวิบูลย์ฯ ตอบเรื่องราวของนายนิทรทกตั้ง ซึ่งมีข้อ
ควรอยู่หลายประการและหวังว่าจะทราบกันแล้ว จึงอยากให้สังเกต
ในธรรมเนียมการปกครองว่า การกระทำใดๆของกษัตริย์ต้องมีกรรม
การคณะราษฎรผู้หนึ่งลงนามด้วย การฎีกาเช่นนี้จะควรผ่านทางคณะ
กรรมการราษฎรหรือไม่? เหตุใดจึงได้มีการตอบไปโดยตรงเช่นนั้น

ประธานคณะกรรมการราษฎร ตอบว่า เรื่องที่นายนิทร
ทกตั้งถามว่าถวายนั้น คงจะเป็นเรื่องส่วนพระองค์ ส่วนฎีกานั้นโดย
ปกติผ่านทางคณะกรรมการราษฎรเสมอ และแม้จะมีผู้ส่งไปทาง

๒๓๗

โน้มนำที่ส่งคืนมาให้ จึงคิดว่าเรื่องราวของนายนรินทร์คงเป็นไปใน
ทำนองหนังสือไม้ใช้ฉีกา

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ แถลงว่า เรื่องหลัง ๒ เรื่องที่
ได้พูดกันคือ เรื่องสลักหลังใบสำคัญรายละเอียดส่งสินค้า และเรื่อง
นายนรินทร์ ขอให้เป็นความลับ

ที่ประชุมอนุมัติ

นายประยูร ภมรมนตรี แถลงว่า เรื่องพระราชบัญญัติสมุด
เอกสาร และหนังสือพิมพ์แก้ไขเพิ่มเติม ที่ได้พิจารณาแล้วนั้น ขอ
ให้ถือเป็นความลับอีกด้วย

ที่ประชุมอนุมัติ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๕ นาฬิกา

หลวงคหกรรมบดี

ผู้จัดรายงาน

รายงานฉบับนี้กรรมาธิการ

ปรีชาสุลาลัย

ได้ตรวจและลงนามผู้แทนราษฎร

๓๐ กันยายน ๒๕

ได้รับรองแล้ว

นายมังกร

นิติศาสตร์

พญ.

วุฒิสาสตร์

จรูญ

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร